

September 2018

Inkoop in zicht?

Een onderzoek naar inkoop en aanbesteden bij de gemeente Ede

De gemeente Ede koopt allerlei diensten, goederen en werken in. Te denken valt aan bijvoorbeeld zorg of kantoormeubilair. Dit vindt plaats via een proces van inkoop en aanbesteding, waarbij de gemeente moet voldoen aan allerlei (Europese) regelgeving. De gemeente kan er daarnaast voor kiezen om - in verband met bepaalde maatschappelijke ambities - in haar inkoop- en aanbestedingsbeleid specifieke voorwaarden op te nemen. Bijvoorbeeld in verband met haar streven naar duurzame producten of dat lokale leveranciers bij een inkoop- en aanbestedingsprocedure voorrang krijgen. De Rekenkamercommissie (RKC) Ede heeft onderzocht welk beleid de gemeente Ede heeft geformuleerd op het gebied van inkoop en aanbesteding, of de gemeente de (wettelijke) regels volgt en of zij de gestelde beleidsdoelen bereikt via haar inkoop- en aanbestedingsbeleid.

Volgt de gemeente de regels?

De gemeente geeft veel geld uit aan de inkoop van diensten, goederen of werken. In 2017 ging het om een bedrag van ruim € 100 miljoen. Om te zorgen dat dit geld verantwoord wordt uitgegeven, zijn er allerlei (ook Europese) regels waar de gemeente aan moet voldoen. De gemeente heeft daarnaast zelf voor de inkoop van goederen, diensten of werken een aantal extra regels/eisen opgesteld. Uit het onderzoek van de RKC blijkt dat de gemeente bij het inkopen en aanbesteden de regels volgt. Volgens de RKC is dit vooral te danken aan individuele medewerkers. De regels en processen over inkoop en aanbesteding zijn verder niet voor iedereen binnen de gemeente helder of goed (terug) te vinden. Het is dus niet vanzelfsprekend dat alles in de toekomst volgens de regels blijft gaan.

Levert de gemeente een bijdrage aan maatschappelijke doelen?

Met het inkoop- en aanbestedingsbeleid probeert de gemeente tevens een bijdrage te leveren aan andere beleidsdoelen. Bijvoorbeeld op het gebied van duurzaamheid. Aan de voorkant van het inkoop- en aanbestedingsproces, d.w.z. bij het afsluiten van het inkoopcontract, stelt de gemeente voor het bereiken van een dergelijke ambitie aanvullende voorwaarden. Uit het onderzoek van de RKC komt echter naar voren dat de gemeente vaak niet toekomt aan het monitoren van deze ambities c.q. doelen. Daarom is het achteraf lastig vast te stellen of deze ook gehaald zijn.

Ruimte voor verbetering

De RKC constateert in haar onderzoeksrapport dat de gemeenteraad van Ede in 2017 niet het inkoop- en aanbestedingsbeleid heeft vastgesteld en dat het college ook geen verantwoordingsinformatie over dit beleid aan de raad verstrekt. De RKC beveelt aan de raad en het college daarom aan om met elkaar in gesprek te gaan over de rol van de raad bij het inkoop- en aanbestedingsbeleid.

De RKC stelt verder in haar rapport dat de werkprocessen over inkoop en aanbesteding beter uitgewerkt en vervolgens gedeeld moeten worden met de organisatie. Nu zijn deze processen namelijk vooral bekend bij de afdeling Inkoop. Dit vormt volgens de commissie een extra waarborg voor een toekomstbestendig inkoop- en aanbestedingsproces. Tot slot raadt de RKC de gemeente aan om de doelen beter te monitoren, zodat de gemeente achteraf kan bepalen of de afspraken zijn gehaald.